

Jeklarstvo pred novimi izzivi

Štore steel

Jani Jurkošek, direktor Štore steel

Jeklo bo tudi v prihodnje material, ki bo pomembno vplival na razvoj izdelkov in konstrukcij. Panoga se ves čas prilagaja zahtevam avtomobilske in gradbene industrije pa tudi okoljskim standardom. V tem času pa se zdi, da je jeklarska industrija še prav posebej pred številnimi izzivi: manjšo in bolj učinkovito rabo materiala, zahtevo po visokotehnoloških jeklih, uporabo reciklirane jekla, uporabo stranskih produktov iz proizvodnje, zajemanjem in skladiščenjem CO2 ter uporabo odvečne toplote pri proizvodnji jekla. O tem z direktorjem Štore steel Janijem Jurkoškom.

Jeklo je 100% reciklabilno, v svetu se danes reciklira 85 % vsega jekla. Največji proizvajalec je Kitajska, ki ga proizvede polovico. V EU jeklarstvo zaposluje 330.000 ljudi, zagotavlja pa 2,6 milijona zaposlitev. Kako pomembna je slovenska jeklarska industrija, po neposrednih in posrednih zaposlitvah?

V gospodarski dejavnosti proizvodnje kovin je v Sloveniji registriranih okrog 80 družb z 8.000 zaposlenimi, prihodek znaša malo več kot 2,2 milijarde € (skoraj 5% BDP), izvoz pa presega 70%. Če k temu prištejemo še kovinsko predelovalno industrijo, potem skupaj zaposluje 65.000 ljudi in ustvarimo preko 20% BDP. Pomen te dejavnosti je prepoznala tudi država, ki jo je v

Strategiji pametne specializacije – SPS uvrstila med 9 strateških panog v Sloveniji.

Slovenski jeklarji proizvajate specializirana jekla, tudi zato morate biti zelo fleksibilni in prilagodljivi. Tudi vi, tako kot evropski kolegi, vlagate v trajnostni razvoj in najboljše razpoložljive tehnologije. Kako je z izpusti toplogrednih plinov v vaši branži?

Slovenski jeklarji spadamo med količinsko manjše proizvajalce, smo pa zato pomembni dobavitelji v posameznih tržnih nišah, saj s svojo fleksibilnost izkoriščamo kot pomembno konkurenčno prednost. Naša tehnologija izdelave jekla je pretaljevanje jeklenega odpadka, kar pomeni, da je naša osnovna dejavnost recikliranje, izpusti toplogrednih plinov so namreč bistveno nižji kot pri izdelavi jekla iz rude. Izpusti toplogrednih plinov na tono proizvedenih izdelkov so vsako leto nižji predvsem zaradi nadgrajenih ogrevalnih peči s sodobno opremo in krmilnimi sistemi ter večjo uporabo kisika.

Stranska produkta sta žlindra in prah. Koliko odpadkov lahko znova uporabite?

V zadnjih nekaj letih smo uspeli doseči, da vse stranske produkte (z izjemo CO2) izkoristimo za ponovno uporabo. Filtrski prah iz čistilne naprave izvozimo na Poljsko za izdelavo cinka, iz žlindre se pripravijo remiksi (mešanice z gramozom), ki se uporabljajo v gradbeništvu, žlindro pa prodamo za betonske mešanice za izdelavo

balansirnih uteži. Na deponijo, ki jo sicer redno vzdržujemo, praktično ničesar več ne odlagamo. Čedalje večji pritiski so tudi glede učinkovite rabe virov in energije. Drži, da je to vedno bolj pomembno zaradi stroškov in s tem tudi konkurenčnosti?

Sodimo med energijsko intenzivna podjetja, kar pomeni, da je energija na lestvici lastnih stroškov zelo visoko. Zato se tudi prihranki iz učinkovite rabe energije močno poznajo pri naši konkurenčnosti in poslovnem rezultatu. Temu področju ves čas posvečamo veliko pozornosti.

Zdi se, da bo največ težav povzročala odpadna toplota. Jo je mogoče uporabiti za ogrevanje mest? Ali je pričakovati kakšne državne spodbude v zvezi s tem?

Odpadna toplota je vir energije, ki jo je mogoče uporabiti za različne namene z različno ekonomsko učinkovitostjo. V Štore steel imamo izdelanih kar nekaj projektov za različne namene, med njimi je tudi daljinsko ogrevanje stanovanjskih objektov. Vendar je ena izmed pomembnih ovir nestalnost vira energije, ki terja dva modela (dve investiciji) v sistemu. Predvidevamo, da se bo tehnologija izrabe odpadne toplote še razvijala in da bodo temu namenjene tudi državne spodbude. Trenutno pa je smotrnejše sofinancirati sončne elektrarne.

Nenehno izboljšujete energetske učinkovitost in okoljsko sprejemljivost. Nove tehnologije stanejo. Kje so meje? In kako bo izgledala jeklarska industrija po korona krizi?

Evropske jeklarne smo v smislu trajnostnega delovanja oziroma okoljske sprejemljivosti daleč pred azijsko konkurenco. To bi morala upoštevati tudi Evropska komisija in omejiti neoljalno konkurenco. Na ravni EU je bil nedavno sprejet 'green deal', ki predvideva spremembe obstoječih tehnologij z novimi okoljsko bolj sprejemljivimi. Določene tehnologije bo treba še razviti do te mere, da bodo uporabne v praksi. Pri tem bi izpostavil tehnologijo izkoriščanja CO2 in uporabo vodika kot vira energije. Evropska komisija obljublja tudi oblike financiranja tovrstnega prestrukturiranja evropske jeklarske industrije. Upam, da vse skupaj ne bo ostalo samo na deklarativni ravni.

www.store-steel.si

